

Forslag

til

Lov om afgørelse af de mellem visse organisationer af arbejdsgivere og arbejdere bestående uoverensstemmelser.

Fremsat den 14. maj 1961 af *arbejdsministeren*.

§ 1. De arbejdsoverenskomster, der omfattes af det som bilag 1 aftrykte, af statens forligsmand den 21. marts 1961 stillede mæglingforslag vedrørende den mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark De samvirkende Fagforbund aftalte afstemningsgruppe VII, fornys for det tidsrum og med de ændringer samt på de vilkår, der indeholdes i mæglingforslaget, således som dette er ændret ved de af forligsmanden den 4. maj 1961 fremsatte supplerende bestemmelser (aftrykt som bilag 2).

Stk. 2. Er ny overenskomst ikke tilvejebragt inden den udløbstid, som herefter gælder for de omhandlede overenskomster, men ønsker nogen af parterne desuagtet, at vedkommende overenskomst skal ophøre til udløbsdatoen eller senere, må de overenskomstmæssige regler om opsigelse m. v. iagttages.

§ 2. Igangværende og fremtidige arbejdsstandsninger inden for de af denne lov omfattede overenskomstområder er efter nærværende lovs ikrafttræden og i tiden indtil den 1. marts 1963 ulovlige efter samme regler, som gælder, når der er indgået overenskomst mellem parterne.

§ 3. Sager vedrørende brud på de således fornyede overenskomster indbringes for den faste voldgiftsret og behandles i overensstemmelse med reglerne i lov nr. 536 af 4. oktober 1919 med senere ændringer om den faste voldgiftsret.

§ 4. Denne lov, der kan stadfæstes straks efter vedtagelsen, jfr. grundlovens § 42, stk. 7, træder i kraft straks.

Bemærkninger til lovforslaget.

Ved den stedfundne afstemning om de af statens forligsmand den 21. marts 1961 stillede mæglingforslag vedrørende de mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark, De samvirkende Fagforbund aftalte afstemningsgrupper I-VII blev mæglingforslagene vedrørende de af gruppe I og VII i forhandlingsreglernes § 1 omfattede overenskomstområder forkastet af arbejder-

For så vidt angår gruppe I — jern- og metalindustrien — forkastedes mæglingforslaget af arbejderne med 57 949 nej-stemmer mod 56 911

ja-stemmer, medens arbejdsgiverne vedtog med 118 ja-stemmer mod 19 nej-stemmer. For så vidt angår gruppe VII — transportfagene — forkastedes mæglingforslaget af arbejderne med 27 856 nej-stemmer mod 22 846 ja-stemmer, medens arbejdsgiverne vedtog med 60 ja-stemmer mod 18 nej-stemmer.

Som bekendt var de forudgående forhandlinger mellem de to hovedorganisationer foregået på grundlag af de i maj 1960 vedtagne nye forhandlingsregler. I overensstemmelse hermed udvekslede organisationerne inden 1. november 1960 forslag

til ændringer i overenskomsterne, og underorganisationerne optog derefter i november måned forhandlinger med hinanden. Det viste sig ikke muligt under disse indledende forhandlinger at nå frem til endelige aftaler inden den i forhandlingsreglerne fastsatte tidsfrist — 1. december 1960 — og overenskomststoffet overgik herefter til behandling i hovedorganisationerne.

Efter udtagelsen af de generelle krav foregik forhandlingerne herefter mellem hovedorganisationerne, dog uden at der kunne opnås enighed. I overensstemmelse med forhandlingsreglerne anmodede parterne herefter forligsinstitutionens formand om pr. 20. december at tiltræde hovedorganisationernes forhandlingsudvalg, dels for at blive orienteret om parternes stilling og dels for at påtage sig ledelsen af forhandlingerne med henblik på at søge et resultat opnået inden den 20. januar 1961.

Da der heller ikke indtil dette tidspunkt var opnået enighed mellem parterne, trådte forligsinstitutionen i funktion. Efter intensive forhandlinger, hvorunder der i udstrakt grad blev gjort anvendelse af mæglingsmænd til løsning af specielle spørgsmål inden for en række overenskomstområder, besluttede forligsmanden sig den 17. marts til at fremsætte mæglingsforslag vedrørende afstemningsgrupperne I-VII, hvilket skete den 21. marts.

Den 8. april forelå resultaterne af afstemningen om mæglingsforslagene. Medens samtlige mæglingsforslag var vedtaget af arbejdsgiversiden, viste det sig — som indledningsvis nærmere omtalt — at mæglingsforslagene vedrørende gruppe I og gruppe VII var forkastet af arbejdersiden.

Et på statsministerens initiativ den 10. april indkaldt møde med deltagelse af ledende repræsentanter for parterne endte resultatløst. De varslede, hidtil udsatte strejker, omfattende over 100 000 arbejdere, trådte herefter i kraft, for transportfagenes vedkommende den 11. april og for jern- og metalindustriens vedkommende den 12. april.

Der opretholdtes dog fremdeles kontakt mellem parterne.

Den 12. april fremsatte partiet venstre og det konservative folkeparti forslag til folketingsbeslutning, hvorefter regeringen opfordredes til

enten at fremsætte lovforslag om ophøjelse til lov af de forkastede mæglingsforslag

eller til at fremsætte forslag om nedsættelse af en voldgiftsdomstol til endelig afgørelse af den mellem parterne opståede tvist.

Debatten om dette forslag den 13. april sluttede

med folketingets vedtagelse af en af regeringspartierne stillet dagsorden, hvorefter tinget anser afslutningen af de løbende arbejdsconflikter for yderst vigtig og opfordrer arbejdsmarkedets to hovedorganisationer til gennem forhandlinger at fortsætte bestræbelserne for at bringe konflikterne til snarligt ophør.

På dette grundlag tilvejebragte statsministeren påny kontakt mellem lederne for de to hovedorganisationer, og disses forretningsudvalg gav den 14. april tilslutning til at gøre forsøg på gennem ny forhandling at standse konflikterne. I de følgende dage gjorde parterne talrige forsøg på at tilvejebringe grundlag for en ny forhandling. Som resultat heraf forelå der den 24. april for gruppe I's vedkommende en overenskomst bl. a. om forhøjelse af minimallønsatserne i henhold til mæglingsforslaget, der derefter med tilslutning af alle berørte parter blev udsendt til fornyet urafstemning.

Resultatet heraf forelå den 4. maj; det viste sig, at såvel arbejdsgiversiden som alle på arbejdersiden berørte fagforbund havde vedtaget forslaget. På grundlag heraf blev arbejdet i jern- og metalindustrien genoptaget fra 5. maj.

Samtidig var partsforhandlingerne inden for transportfagene fortsat. Efter at statsministeren havde haft forhandlinger med formændene for arbejdsmarkedets parter og med statens forligsmand, optog denne den 26. april forhandlinger om arbejdsconflikten inden for transportfagene. Disse forhandlinger førte til, at forligsmanden den 4. maj 1961 fremsatte supplerende bestemmelser (jfr. bilag 2) til det for gruppe VII tidligere stillede mæglingsforslag, der derefter blev undergivet fornyet urafstemning.

Af det den 13. maj 1961 offentliggjorte resultat af afstemningen fremgår, at medens arbejdersiden har vedtaget det supplerede mæglingsforslag med 30 803 ja-stemmer mod 19 587 nej-stemmer, har arbejdsgiversiden forkastet forslaget med 48 nej-stemmer mod 25 ja-stemmer.

I den således foreliggende situation, hvor for gruppe VII's vedkommende samtlige forhandlingsmuligheder parterne imellem må antages at være udtømte, finder regeringen det nødvendigt at søge konflikterne inden for transportfagene bragt til ophør ad lovgivningens vej.

Regeringen har herved måttet lægge afgørende vægt dels på betydningen og varigheden af de allerede igangværende konflikter, dels på den varslede yderligere udvidelse af de løbende konflikter. Herved vil følgerne for landets eksport- og valutamæssige stilling og for befolkningens forsyning med livsfornödenheder — herunder forbindelserne

til Bornholm og Grønland — blive yderligere forværret i en sådan grad, at landets erhvervsmæssige og økonomiske stilling vil kunne lide varig skade.

Ved lovforslaget, der i det hele er udarbejdet i lighed med tidligere tilsvarende love, således

senest lov nr. 93 af 13. april 1956, foreslås overenskomsterne fornyet med det i forligsmandens mæglingsforslag — således som dette er ændret ved forligsmandens under 4. maj 1961 fremsatte supplerende bestemmelser — angivne indhold.

Bilag 1.

Mæglingsforslag G. fra forligsmanden vedrørende de af gruppe VII i forhandlingsreglernes § 1 omfattede overenskomstområder.

Samtlige mellem organisationer og enkeltvirksomheder under DANSK ARBEJDS-GIVERFORENING og organisationer under LANDSORGANISATIONEN I DANMARK DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND hidtil gældende, men til udløb 1. marts 1961 opsagte og ikke allerede fornyede overenskomster inden for gruppe VII fornys for tiden indtil 1. marts 1963 på følgende vilkår:

De mellem parterne under organisationsforhandlingerne eller i forligsinstitutionen aftalte ændringer*) i overenskomsterne betragtes som led i nærværende mæglingsforslag og skal for hvert enkelt overenskomstområde sammenholdes med mæglingsforslaget og vil træde i kraft samtidig med dettes bestemmelser, for så vidt ikke andet er bestemt.

De tilbagestående spørgsmål afgøres på følgende måde:

I.

Fællesbestemmelser for samtlige overenskomstområder inden for gruppe VII eller et antal af disse.

Inden for de overenskomstområder, hvor der af en af parterne eller begge er rejst krav om de nedenfor omhandlede spørgsmål, og hvor kravet ikke er løst eller bortfaldet ved de i underorganisationerne, hovedorganisationerne eller forligsinstitutionen førte forhandlinger herom eller er henvist til endelig afgørelse ved fællesudvalg i henhold til forhandlingsreglernes § 10, fornys overenskomsterne på følgende vilkår, idet der dog ikke herved kan gennemføres noget, der går videre end det af vedkommende part under gruppe VII rejste krav, medmindre dette måtte følge af forhandlingsreglernes § 6, stk. 1-2.

1. Forhøjelse af tidlønninger inden for normallønsovråderne.

For mandlige arbejdere over 18 år forhøjes de overenskomstmæssige normallønninger med 40 øre pr. time.

For kvindelige arbejdere over 18 år forhøjes de overenskomstmæssige normallønninger med 35 øre pr. time.

For 14-, 15- og 16-årige arbejdere forhøjes de overenskomstmæssige normallønninger med 15 øre pr. time og for de 17-årige med 20 øre pr. time.

2. Forhøjelse af minimallønningerne.

Minimallønnen for mandlige arbejdere over 18 år forhøjes med 45 øre pr. time.

Minimallønnen for kvindelige arbejdere over 18 år forhøjes med 40 øre pr. time.

Minimallønnen for 14-, 15- og 16-årige arbejdere forhøjes med 15 øre pr. time og for 17-årige med 20 øre pr. time.

3. Forhøjelse af personlige lønninger i minimallønsoverenskomster.

De personlige lønninger inden for minimallønsoverenskomstområdet for mandlige og kvindelige arbejdere over 18 år forhøjes med 30 øre pr. time. Der kan dog ikke gennem forhøjelsen af minimallønnen og forhøjelsen af de personlige lønninger gives den enkelte arbejder en større samlet forhøjelse pr. time end 45 øre for mænd og 40 øre for kvinder.

De personlige lønninger for 14-, 15- og 16-årige arbejdere forhøjes med 15 øre pr. time og for 17-årige med 20 øre pr. time. Der kan dog ikke gennem forhøjelsen af minimallønnen og forhøjelsen af de personlige lønninger gives den enkelte arbejder en større samlet forhøjelse pr. time end 15 øre

*) Vedrørende indholdet af de således aftalte ændringer i overenskomsterne henvises medlemmerne til at søge oplysninger hos deres faglige organisationer (branche eller afdeling).

for 14-, 15- og 16-årige arbejdere og 20 øre for 17-årige arbejdere.

4. *Dag-, uge- og månedslønninger* forhøjes tilsvarende.

5. *Akkordlønninger.*

Til en generel forhøjelse af akkordpriskuranter eller tilsvarende inden for grupperne II-VII afsættes 15 mill. kr., der fordeles ligeligt og under hensyntagen til de akkordreguleringer, der i øvrigt er foretaget under overenskomstforhandlingerne 1960-61 over de overenskomstområder, hvor krav herom er rejst og tilbagestår.

Fordelingen og ikrafttrædelsen af ovenstående skal ske hurtigst muligt og inden 4 uger efter mæglingsforslagets fremsættelse, eventuelt under medvirkning af Overenskomstnævnet af 1939.

6. *Skiftehold.*

1. *Arbejdstiden.*

a) *Skiftehold.*

Hvor der arbejdes i skiftende hold, må arbejdstidens længde på 2. skift normalt ikke overstige 42 timer pr. uge.

Som kompensation for arbejdstidsnedsættelsen på 2. skift har arbejderen ud over skifteholdstillægget ret til et tillæg på 40 øre pr. time for hver af de 42 timer til voksne mandlige arbejdere og 30 øre pr. time til voksne kvindelige arbejdere som erstatning for manglende tid op til 45 timer pr. uge.

Der er i øvrigt almindelig adgang til at træffe sær aftale under hensyn til særlige forhold, herunder arbejdstidens lægning ved 2. og 3. skift.

b) *Kontinuerlig drift.*

Arbejdstidens længde og lægning i kontinuerligt drevne virksomheder omfattes ikke af det under a) anførte.

c) For overenskomstområder, hvor arbejdstiden på 3. skift i medfør af forligsmandens mæglingsforslag i 1948 og 1950 i princippet blev nedsat til 42 timer pr. uge, men hvor nævnskendelsen af 14. maj 1948 vedrørende betaling for 8. time på 3. skift har været gældende, indføres følgende for henholdsvis 2. og 3. skift:

2. *skift:*

Hvor der arbejdes døgnet rundt i indtil 6 døgn, betales for arbejdet i den 43., 44. og 45. time et tillæg på 3,50 kr. pr. time for voksne mandlige arbejdere og 2,00 kr. pr. time for voksne kvindelige arbejdere.

3. *skift:*

Den hidtil ydede betaling efter nævnskendelsen af 14. maj 1948 for arbejdet i den 8. time på 3. skift på 2,00 kr. ændres til 3,50 kr. pr. time for voksne mandlige arbejdere og 2,00 kr. pr. time for voksne kvindelige arbejdere.

Under hensyntagen til de særlige forhold i kontinuerligt drevne virksomheder kan der mellem parterne træffes aftale om, at betalingen for den forannævnte 43., 44. og 45. time samt betalingen for den foran nævnte 8. time fordeles over samtlige 3 uger pr. mand præsterede timer med et fast ørebeløb pr. time.

2. *Betaling for arbejde i skiftehold.*

a) Inden for de områder, hvor nævnskendelsen af 12. december 1922 med senere ændringer er gældende, fastsættes skifteholdsbetalingen således:

for voksne mandlige arbejdere:

fra kl. 17 til kl. 23 . . . 0,75 kr. pr. time
fra kl. 23 til kl. 6 1,30 kr. pr. time

for voksne kvindelige arbejdere:

fra kl. 17 til kl. 23 . . . 0,60 kr. pr. time
fra kl. 23 til kl. 6 1,00 kr. pr. time

b) Inden for de områder, hvor der gælder andre regler for skifteholdsbetaling end de i nævnskendelsen af 12. december 1922 med senere ændringer indeholdte, optages der forhandlinger mellem parterne med det formål at indpasse de af bestemmelserne under a) følgende ændringer i nævnskendelsen i den for vedkommende område gældende skifteholdsordning. Opnås der ikke enighed om denne indpasning ved de lokale forhandlinger eller ved forhandlinger mellem hovedorganisationerne, kan sagen af en af parterne indbringes for overenskomstnævnet af 1939 til endelig afgørelse.

7. *Søgnehelligdagsbetalingen.*

I de hidtil gældende bestemmelser om betaling for søgnehelligdage foretages følgende ændringer:

I de hidtil gældende bestemmelser om den såkaldte „A-ordning“ ændres betalingen for en søgnehelligdag således:

Voksne mandlige arbejdere 30 kr. pr. dag
 Voksne kvindelige arbejdere 24 kr. pr. dag
 Ungarbejdere under 18 år 12 kr. pr. dag

I den hidtil gældende såkaldte „B-ordning“ ændres betalingssatserne således:

Voksne mandlige arbejdere
 10 øre pr. præsteret arbejdstime
 Voksne kvindelige arbejdere
 7 øre pr. præsteret arbejdstime

8. Indregning af lavtlønstillæg.

a. For Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejder Forbund, Kvindeligt Arbejder Forbund, Træindustriarbejderforbundet i Danmark og Dansk Garverforbund foretages en indregning af de gældende lavtlønstillæg på de overenskomstmæssige normallønssatser, respektive minimallønssatser. Indregningen sker med de beløb, som lønsatserne før 1. marts 1961, inkl. nugældende dyrtidstillæg, ville betinge ifølge den nugældende lavtlønsskala.

b. Hvor der i dag findes lønninger, der er inddelt i begyndelsesløn med eventuelle anciennitetsstigninger, indregnes det særlige tillæg til samtlige satser efter slutlønnen. Denne bestemmelse kommer dog ikke til anvendelse, hvor der mellem hvert enkelt anciennitetstrin er et tidsrum af 1 år og derover.

c. Hvor indregning måtte være sket før overenskomstforhandlingerne 1960-61, finder bestemmelsen under 8 a. ikke anvendelse.

d. For andre områder end de under 8 a. nævnte bortfalder lavtlønstillæggene af 1956 og 1958.

9. Specielt løntillæg til medlemmer af Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejder Forbund.

Ud over de i de foranstående punkter nævnte lønforhøjelser ydes der til tidlønede arbejdere over 18 år i Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejder Forbund et generelt tillæg på 25 øre pr. time.

10. Specielt løntillæg til medlemmer af Kvindeligt Arbejder Forbund.

Ud over de i de foranstående punkter nævnte lønforhøjelser ydes der til tidløn-

nede arbejdere over 18 år i Kvindeligt Arbejder Forbund et generelt tillæg på 15 øre pr. time.

11. Tillidsmandsregler.

a) For overenskomstområder, der allerede nu har overenskomstmæssige tillidsmandsregler, men hvor der er rejst krav om ændringer, optages der i overenskomstperioden forhandling om indførelse af følgende regler i de gældende overenskomstbestemmelser:

1. En tillidsmands afskedigelse skal begrundes i tvingende årsager, og arbejdsgiveren er pligtig at give tillidsmanden et opsigelsesvarsel, som er 6 uger længere end det ham som almindelig arbejder tilkommende varsel, dog således at gældende varselsregler ikke kan forringes. Er afskedigelsen begrundet i arbejdsmangel, bortfalder varselspligten.

2. Tillidsmandens arbejdsforhold kan normalt ikke afbrydes inden for varselsperioden og forinden hans organisation har haft mulighed for at få gjort afskedigelsens berettigelse til genstand for fagretlig behandling. Det bør tilstræbes, at sagens fagretlige behandling fremmes mest muligt, således at afgørelsen kan foreligge inden varselsperiodens udløb.

3. Fastholder en arbejdsgiver sin afskedigelse af tillidsmanden, efter at afskedigelsen er kendt uberettiget ved den fagretlige behandling, er han ud over løn for varselsperioden pligtig at betale en erstatning, hvis størrelse skal være afhængig af omstændighederne, men som ikke kan overstige 13 ugers løn, som beregnes efter tillidsmandens gennemsnitsfortjeneste i de sidste 3 måneder.

Denne erstatning er endelig, således at der ikke tillige kan kræves erstatning på grundlag af de i hovedaftalen af 1960 indeholdte regler.

4. Spørgsmålet om berettigelsen af en tillidsmands afskedigelse og størrelsen af den ham eventuelt tilkommende erstatning afgøres endeligt ved fagretlig behandling.

Foreligger der i sagen sådanne særlige forhold, som klart giver udtryk for, at der har foreligget organisationsfølgelse, kan dette spørgsmål indbringes for den faste voldgiftsret.

5. Hvis der inden for arbejdstiden lægges beslag på tillidsmanden i spørgsmål, som angår virksomheden og arbejderne, og dette sker på arbejdsgiverens foranledning, skal han for den tid, der medgår hertil, aflønnes med sin gennemsnitsfortjeneste for det sidste kalenderkvartal.

6. Regler om tillidsmandsvalg m. m. (blandt de anerkendt dygtige arbejdere, der har arbejdet på virksomheden i en vis periode, og kun på arbejdspladser, hvor der er beskæftiget mindst 6 arbejdere) forhandles af parterne sammen med andre udfyldende regler.

Såfremt der mellem parterne måtte opstå uoverensstemmelse med hensyn til anvendeligheden af ovenstående regler, kan uoverensstemmelsen begæres afgjort af Overenskomstnævnet.

b) For overenskomstområder, hvor der ikke gælder tillidsmandsregler, men hvor krav om indførelse af sådanne er rejst, optages der i overenskomstperioden forhandling, såfremt der fremsættes ønske herom.

12. Opsigelsesvarslor.

Under hensyn til,

at det af de af parterne tilvejebragte oplysninger fremgår, at arbejdsforholdene på en række forskellige områder har ført til vidt forskellige løsninger af problemet,

at der er konstateret enighed mellem parterne om, at forholdene inden for adskillige områder taler imod en generel løsning af spørgsmålet, og

at forligsinstitutionen ikke har haft mulighed for en dybtgående undersøgelse af problemet, foreslås følgende:

a) For overenskomstområder, inden for hvilke bestemmelserne fra mæglingforslaget af 21. marts 1950 er gældende, ændres de herefter gældende opsigelsesfrister:

Efter 1 års beskæftigelse 7 dages opsigelsesvarsel og efter 2 års beskæftigelse 14 dages opsigelsesvarsel.

Endvidere ændres ordene „fra vedkommendes fyldte 21. år“ til: „fra vedkommendes fyldte 20. år“.

b) For overenskomstområder, der enten ikke har overenskomstmæssige opsigelsesbestemmelser eller andre overenskomstmæssige regler end dem i mæglingforslaget af 21. marts 1950, og hvor der er rejst krav om indførelse af opsigelsesbestemmelser eller om ændring i de nugældende regler, optages der i overenskomstperioden på begæring forhandling.

Såfremt der ikke ved denne forhandling kan opnås enighed, kan hver af parterne indbringe spørgsmålet til behandling i Overenskomstnævnet af 1939, der afgiver en vejledende udtalelse.

Et paritetisk sammensat udvalg under forligsmandens forsæde afgiver — efter at spørgsmålet er blevet indgående forhandlet i de pågældende overenskomstområder — en betænkning, der skal foreligge inden 1. juni 1962.

13. Dagpenge i sygdoms- og ulykkestilfælde.

Da de af hovedorganisationerne den 21. december 1956 aftalte regler om dagpenge i sygdomstilfælde ophører pr. 1. april i år, udgår henvisninger i overenskomsterne til disse regler, og i stedet indføjes følgende:

„I sygdomstilfælde gælder reglerne om dagpenge til lønarbejdere i afsnit II i lov nr. 239 af 10. juni 1960 om den offentlige sygeforsikring.“

I overenskomster, hvor der for tiden findes en bestemmelse om ydelse af dagpenge for 4., 5. og 6. dag efter et indtruffet ulykkestilfælde, udgår en sådan bestemmelse og erstattes af følgende:

„Ved ulykkestilfælde, som kan henføres til den lovpligtige forsikring herom, gælder de til enhver tid i lovgivningen fastsatte regler, for tiden reglerne i lov nr. 96 af 25. marts 1959.“

Der sker dog ikke herved ændringer i allerede bestående aftaler om, at arbejdere i ulykkestilfælde har krav på dagpenge også for 1., 2. og 3. dagen efter ulykkestilfældet, eller i aftaler om, at arbejderne i sådanne tilfælde har krav på hel eller delvis løn for en kortere eller længere tid efter ulykkestilfældets indtræden.

14. *Ligeløn.*

Efter overenskomstforhandlingernes afslutning nedsættes et udvalg med det formål at drøfte og nærmere belyse det fra arbejdside rejste krav om ligeløn til mandlige og kvindelige arbejdere, hvor disse udfører samme arbejde.

Udvalget skal forsøge at fremkomme med forslag til en rammeaftale om ligeløn til mandlige og kvindelige arbejdere, hvor disse udfører samme arbejde, f. eks. baseret på arbejdsvurdering. Der skal herunder også tages hensyn til, at samme løn forudsætter en alle forhold taget i betragtning lige værdifuld arbejdsindsats.

Såfremt et flertal inden for udvalget måtte komme til den opfattelse, at kravet inden for visse overenskomstområder mest hensigtsmæssigt kan anbefales løst ved direkte forhandlinger mellem de modstående overenskomstparter i stedet for gennem en rammeaftale, vil der intet være til hinder herfor.

Udvalgets arbejde fremmes mest muligt, og en redegørelse fra udvalget skal foreligge senest den 1. juli 1962. Denne redegørelse skal tillige give de fornødne oplysninger til bedømmelsen af ønsket om, at der over en 5-årig aftrapningsperiode gennemføres samme dyrtidstillæg for kvinder som for mænd.

15. *Efterløn.*

Parterne er enige om, at der efter overenskomstforhandlingernes afslutning nedsættes et udvalg, som nærmere skal undersøge mulighederne for at indføre en pensionsordning. For at sikre sig kendskab til en pensionsordnings økonomiske konsekvenser i fremtiden, antager udvalget aktuarmæssig assistance.

Forudsætningen for en eventuel pensionsordning må være, at den finansieres gennem bidrag såvel fra arbejdsgiverne som arbejderne.

En redegørelse fra det nedsatte udvalg skal afgives senest den 1. juli 1962.

II.

Særlige bestemmelser
for enkelte overenskomstområder.

1. Standardoverenskomsten mellem *Dansk Arbejdsgiverforening* og *Chaufførernes Fag-*

forening for københavnske chauffører beskæftiget hos medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening.

§ 1, stk. 1, affattes således:

„Spisetiden eller spisetiderne, der højest må andrage 1 time, placeres mellem kl. 8.30 og kl. 13.30.“ (Angår alene spisetid under normal arbejdstid, idet der ikke herved er taget standpunkt til spisetid ved eventuel indførelse af regler for forskudt arbejdstid).

§ 1, stk. 3, 4 og 5,

udgår af overenskomsten, uden at der herved er tilsigtet nogen ændring af de heromhandlede bestemmelser i mæglingsforslaget 1958.

§ 1, stk. 7.

„Kl. 13“ ændres til „kl. 12“.

§ 2.

De overenskomstmæssige lønninger forhøjes med 16 øre pr. time.

ad § 3.

Kravet om procenttillæggenes omsætning til ørebeløb henskydes til endelig afgørelse ved forhandling mellem overenskomstparterne efter overenskomstsituationens afslutning.

§ 3, stk. 6.

„2 timer“ ændres til „3 timer“.

§ 4.

Kravet om indførelse af regler for forskudt arbejdstid henskydes til endelig afgørelse ved forhandling mellem overenskomstparterne efter overenskomstsituationens afslutning. Til samme forhandling henskydes spørgsmålet om eventuel udvidelse af området for betaling af fejltællingspenge, jfr. § 7, stk. 1.

§ 5, stk. 7.

„8 kr. pr. uge“ ændres til „12 kr. pr. uge“ og

„kr. 1,45“ ændres til „kr. 2,00“.

§ 5, stk. 8, affattes således:

„Hvis et arbejde efter de lokale parters mening skønnes egnet til udførelse i akkord,

kan der mellem underorganisationerne optages forhandlinger om eventuel akkord. Det samme gælder med hensyn til produktivtetsfremmende lønsystemer.

Sådanne aftaler har først gyldighed, når de er godkendt af overenskomstparterne, d. v. s. Dansk Arbejdsgiverforening og Chaufførernes Fagforening."

Til § 5 føjes følgende nye stykker:

- a. „Ved betjening af påmonteret kran på lastbiler til andet end direkte på- og aflæsning betales for den hertil medgæede tid et tillæg på 50 øre pr. time.“
- b. „Ved op- eller nedbæring af møbler for møbelfabrikanter, -grossister og -detailister i et sådant omfang, at medhjælp er nødvendig, betales et tillæg til chaufføren på 25 øre pr. time for den til hele transporten medgæede tid.“

§ 8.

Der optages mellem overenskomstparterne en lokal forhandling efter overenskomst-situationens afslutning med henblik på en eventuel ændring af formuleringen af *stk. 1* og 2.

2. Standardoverenskomsten mellem *Dansk Arbejdsgiverforening* og *Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejder Forbund* vedrørende løn- og arbejdsvilkår for *kuske, chauffører og arbejdsmænd* beskæftiget hos medlemmer af de under Arbejdsgiverforeningen stående vognmandsforeninger i provinsen:

Chauffører:

De overenskomstmæssige lønninger forhøjes med 16 øre pr. time.

Der optages forhandling mellem overenskomstparterne om tillægsbetalingen for kørsel med benzin- og olietankvogne efter overenskomstsituationens afslutning.

Det fra arbejdsgiverside rejste krav om indførelse af forskudt arbejdstid henvises til endelig afgørelse ved lokal forhandling.

3. Overenskomstforholdene mellem medlemmer i provinsen af *Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark* og *Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejder Forbund* og *dets stedlige afdelinger.*

Chauffører:

De overenskomstmæssige lønninger forhøjes med 16 øre pr. time.

Der optages forhandling mellem overenskomstparterne om tillægsbetalingen for kørsel med benzin- og olietankvogne efter overenskomstsituationens afslutning.

Det fra arbejdsgiverside rejste krav om indførelse af forskudt arbejdstid henvises til endelig afgørelse ved lokal forhandling.

Der indføres tilsvarende tillægsbetaling for kørsel med påhængsvogn som for vognmandschauffører.

4. Overenskomsten mellem *Esbjerg Vognmandsforening* og *Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejderforbunds afd. T, Esbjerg* (lokalt tillæg til standardoverenskomsten mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejderforbund vedrørende løn- og arbejdsforhold for chauffører i provinsen).

Tillæggets punkt 2, 9 og 10 udgår og erstattes med „Eksportchauffører og medhjælpere beskæftiget ved kørsel til og fra udlandet aflønnes således:

Ved 2-mandsbetjening: 1. mand pr. km 18 øre.

Ved 2-mandsbetjening: 2. mand pr. km 17 øre.

Ved 1-mandsbetjening pr. km 21 øre.

Km-taksterne dyrtidsreguleres i overensstemmelse med de generelle regler, således at 0,2 øre i km-taksterne svarer til 5-øres dyrtidsregulering.

I km-taksterne er foruden dyrtidstillæg inkluderet betaling for søgnehellidage.

Km-afstandene beregnes for transporter til og fra Tyskland for strækninger i Tyskland efter jernbanekilometer (tarifikilometer). For alle andre afstande regnes med antal vejkilometer.

Foruden kilometertakst betales for udgående gods 3,00 kr. pr. ton og for hjemgående gods 6,00 kr. pr. ton. Såfremt vognen kører tom direkte fra hjemstedet ud over grænsen til læsstedet for derfra at medtage gods til Danmark, betales foruden kilometertakst 3,00 kr. pr. ton. Spærre-gods beregnes således, at 4 m³ svarer til 1 ton.

Ved 2-mandsbetjening deles ton-tillægget mellem 1. og 2. mand.

Ton-tillægget er ikke dyrtidsreguleret.

Chaufførerne har adgang til at føre kørebøger. Fremskaffelse af og udgift til kørebøger er vognmanden uvedkommende.

I tillæggets punkt 12 ændres „8 timer“ til „7½ time“, og „17,00 kr. pr. dag“ til „18,00 kr. pr. dag“.

I tillæggets punkt 13 ændres „aflæsning“ til „på- og aflæsning“.

5. Overenskomsten mellem *Turistvognmændenes Arbejdsgiverforening og Chaufførernes Fagforening i København* vedrørende løn- og arbejdsvilkår for turistkørsel.

I § 2 ændres „131,80 kr.“ til „159,30 kr.“, og dagbetalingen ændres i overensstemmelse hermed.

6. I overenskomstforholdet mellem *Benzin- og Oliebranchens Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejder Forbund for Lager- og Pakhusarbejdernes Forbund* bliver den mellem parterne den 21. november 1960 indgåede aftale gældende.

7. I overenskomstforholdet mellem *Benzin- og Oliebranchens Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejder Forbund for Chaufførernes Fagforening* bliver den mellem parterne den 24. november 1960 indgåede aftale gældende.

8. I overenskomstforholdet mellem *Benzin- og Oliebranchens Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejder Forbund for Kastrup og Omegn* bliver den mellem parterne den 23. november 1960 indgåede aftale gældende.

9. I overenskomstforholdet mellem *Benzin- og Oliebranchens Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejder Forbund (vedrørende provinsen)* bliver den mellem parterne den 29. november 1960 indgåede aftale gældende.

10. I overenskomsten mellem *Danmarks Rederiforening og Sømandenes Forbund i Danmark* foretages følgende ændringer:

§ 2 e — Tanktillæg

Satsen „10 pct.“ ændres til „13 pct.“.

§ 2 i — Smudstillæg

Satsen „29,00 kr.“ ændres til „39,00 kr.“.

Satsen „15,00 kr.“ ændres til „20,00 kr.“.

Satsen „6,00 kr.“ ændres til „9,00 kr.“.

§ 9 f — Kosttillæg

Kosttillægget „3,00 kr.“ ændres til „6,00 kr.“.

§ 10 — Kostpenge.

Pkt. a.

1. stk. — Kostpengesatsen „5,50 kr.“ ændres til „6,00 kr.“.

2. stk. — Kostpengesatsen „6,00 kr.“ ændres til „7,25 kr.“.

Pkt. b.

2. stk. — Dagpengesatsen „9,00 kr.“ ændres til „11,00 kr.“.

Pkt. c.

Kostpengesatsen „4,25 kr.“ ændres til „4,75 kr.“.

§ 15 b. — Bemanding.

Udgår og erstattes med:

„I overenskomstperioden må besætnings størrelse i de enkelte skibe ikke forringes, medmindre:

der foretages sådanne ændringer med hensyn til skibets anvendelse, fart, rute eller indretning, at en forringelse af denne grund bliver berettiget.

I skibe, der har været i fart før 1. marts 1960, kan besætnings størrelse reduceres i overensstemmelse med de i lov nr. 47 af 24. februar 1960 om ændring i lov om skibes bemanding indeholdte lempelser.

Spørgsmålet om berettigelsen af en påtænkt forringelse af besætnings størrelse kan indankes for den i overenskomsten fastsatte voldgiftsdomstol.“

11. I overenskomsten mellem *Danmarks Rederiforening og Søfyrbødernes Forbund i Danmark* foretages følgende ændringer:

§ 2 c — *Smudstillæg.*

Satsen „17,00 kr.“ ændres til „27,00 kr.“.

§ 2 e — *Tanktillæg.*

Satsen „10 pct.“ ændres til „13 pct.“.

§ 5 III a — *Opfyring.*

Teksten udgår og erstattes med:

„I tank- og dampskibe gælder, at pasningen af oliefyrede kedler forbeholdes donkeymændene/motormændene/fyrbøderne, når der aftages damp fra disse kedler, således at kontinuerlig fyring fjeller i hvert fald stedse tilsyn med vandstanden gør vagt på fyrpladsen nødvendig. Herudover afgør maskinchefen, hvorvidt tilsyn fra fyrbøderbesætningens side er nødvendig. Maskinassistentene/juniormaskinmestrene har ret til inden for den normale arbejdstid i uddannelsesøjemed at deltage i fyringen efter maskinchefens anvisning. Ved enkelte, kortvarige fyringer i nattetimerne (d. v. s. indtil fire gange i løbet af natten og mindre end 1 time ad gangen) kan fyringen varetages af maskinmestrene/maskinassistentene, hvis maskinchefen skønner det hensigtsmæssigt, og bør ellers overlades til fyrbøderbesætningen.“

§ 9 d — *Kosttillæg.*

Kosttillægget „3,00 kr.“ ændres til „6,00 kr.“.

§ 10 — *Kostpenge.**Pkt. a.*

1. stk. — Kostpengesatsen „5,50 kr.“ ændres til „6,00 kr.“.

2. stk. — Kostpengesatsen „6,00 kr.“ ændres til „7,25 kr.“.

Pkt. b.

2. stk. — Dagpengesatsen „9,00 kr.“ ændres til „11,00 kr.“.

Pkt. c.

Kostpengesatsen „4,25 kr.“ ændres til „4,75 kr.“.

12. I overenskomstforholdet mellem *A/S Dampskibsselskabet på Bornholm af 1866 og Søværnets Forbund i Danmark* bliver den mellem parterne den 30. november 1960 indgåede aftale gældende.

III.

Forskellige bestemmelser.

a. *Dyrtidsregulering.*

Medmindre andet måtte være aftalt mellem parterne i et overenskomstforhold, gælder følgende bestemmelser om regulering af lønningerne efter det af det statistiske departement offentliggjorte lønregulerende særpristal med juli 1949 som basis (= 100).

De nuværende dyrtidstillæg svarer til et pristal på 148.

1. Ved udsving i pristallet *over udgangspunktet*, 148, reguleres disse dyrtidstillæg såvel i opad- som nedadgående retning for hver fulde 3 points, det for januar og juli offentliggjorte særpristal stiger eller falder. Reguleringerne finder sted fra begyndelsen af den første lønningsuge efter henholdsvis 1. marts og 1. september. Overskydende points overgår til næste regulering. Reguleringerne sker med 9 øre pr. time for voksne mandlige og kvindelige arbejdere og med 3 øre pr. time for unge arbejdere under 18 år.

2. Ved udsving i pristallet *under udgangspunktet*, 148, reguleres dyrtidstillæggene såvel i opad- som nedadgående retning for hver fulde 2 points, det for januar og juli offentliggjorte særpristal stiger eller falder. Reguleringerne finder sted fra begyndelsen af den første lønningsuge efter henholdsvis 1. marts og 1. september. Overskydende points overgår til næste regulering. Reguleringen sker med 5 øre pr. time for voksne mandlige arbejdere og med 2 øre pr. time for unge arbejdere under 18 år. For voksne kvinder sker reguleringen med 5 øre pr. time; i nedadgående retning dog med 3,3 øre pr. time.

b. *Fortolkning af mæglingsforslaget.*

Hovedorganisationerne er enige om, at uoverensstemmelser om fortolkning af nærværende mæglingsforslag afgøres af Overenskomstnævnet af 1939.

c. *Varighed og opsigelse.*

De ved nærværende mæglingsforslag foretagne ændringer i overenskomsterne træder i kraft fra og med begyndelsen af den

første lønningsuge efter den 21. marts 1961, for månedslønnede dog fra og med den 1. marts 1961, medmindre andet måtte være aftalt mellem parterne eller fastsat i nærværende mæglingsforslag.

Overenskomsterne kan tidligst opsiges i overensstemmelse med de mellem hoved-

organisationerne til enhver tid gældende regler til ophør den 1. marts 1963.

d. *Varslede arbejdsstandsninger.*

Samtlige udstedte varsler om arbejdsstandsninger tages tilbage straks efter mæglingsforslagets vedtagelse.

København, den 21. marts 1961.

Sigurd Wechselmann.

I henhold til § 4, stk. 4, i lovbekendtgørelse af 28. januar 1958 af lov om mægling i arbejdsstridigheder bestemmer forligsmanden, at varslede arbejdsstandsninger — i tilfælde af mæglingsforslagets forkastelse — tidligst kan iværksættes på tredjedagen efter den nedenfor nævnte dag for afgivelse af svar på mæglingsforslaget.

Enhver afstemning om mæglingsforslaget skal foregå hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene ja- eller nej-stemmer.

Svaret vedrørende afstemningsresultatet må indeholde oplysninger om antallet af afgivne ja- og nej-stemmer — om fornødent suppleret op til 75 pct. af de stemmeberettigede medlemmer ved de pågældende kompetente forsamlingers foranstaltning, jfr. § 11 i lovbekendtgørelse af 28. januar 1958 af lov om mægling i arbejdsstridigheder — og med tilføjelse af det samlede antal stemmeberettigede medlemmer. For

arbejdsgiverorganisationernes vedkommende skal svaret indeholde oplysning om den af den pågældende organisations medlemmer i 1960 udbetalte arbejds løn.

Svaret på nærværende mæglingsforslag afgives lørdag den 8. april 1961 kl. 14 under adresse: Forligsinstitutionen, Skt. Annæ Plads 5 A, København K.

Nærværende mæglingsforslag skal betragtes som en helhed for samtlige de overenskomstområder inden for gruppe VII, som er omfattet af mæglingsforslaget, jfr. § 12, stk. 1, i lovbekendtgørelse af 28. januar 1958 af lov om mægling i arbejdsstridigheder. Der skal derfor med hensyn til afstemningsresultaterne forholdes som angivet i bekendtgørelsens § 12, stk. 3, jfr. herved bekendtgørelsens § 11 om eventuel opsupplering af de afgivne stemmer ved den kompetente forsamling.

København, den 21. marts 1961.

Sigurd Wechselmann.

Bilag 2.

**Supplerende bestemmelser til det af forligsmændene den 21. marts 1961
for gruppe VII fremsatte mæglingsforslag.**

1. Alle akkordpriskuranter eller tilsvarende inden for gruppen forhøjes med 6 pct. Hertil benyttes bl. a. den del af de i henhold til mæglingsforslaget af 21. marts 1961, afsnit I, punkt 5, til akkordforhøjelser afsatte 15 mill. kr., som tilkommer gruppe VII.
2. Under hensyn til, at arbejderne i gruppe VII har en ringere adgang til akkordarbejde end arbejderne inden for de øvrige grupper, ydes der til samtlige tidlønnede mænd et yderligere særligt tillæg på 10 øre i timen.
3. I tilfælde af vedtagelse træder bestemmelserne i mæglingsforslaget af 21. marts 1961, suppleret med foranstående bestemmelser, i kraft fra og med søndag den 14. maj 1961 ved normal arbejdstids begyndelse.

I henhold til § 4, stk. 4, i lovbekendtgørelse af 28. januar 1958 af lov om mægling i arbejdsstridigheder bestemmer forligsmændene, at varslede arbejdsstandsninger — i tilfælde af mæglingsforslagets forkastelse — tidligst kan iværksættes på tredjedagen efter den nedenfor nævnte dag for afgivelse af svar på mæglingsforslaget.

Enhver afstemning om mæglingsforslaget skal foregå hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene ja- eller nej-stemmer.

Svaret vedrørende afstemningsresultatet må indeholde oplysninger om antallet af afgivne ja- og nej-stemmer — om fornødent suppleret op til 75 pct. af de stemmeberettigede medlemmer ved de pågældende kompetente forsamlings foranstaltning, jfr. § 11 i lovbekendtgørelse af 28. januar 1958 af lov om mægling i arbejdsstridigheder — og med tilføjelse af det samlede antal stemmeberettigede medlemmer. For arbejdsgiverorganisationernes vedkommende skal svaret indeholde oplysning om den af den pågældende organisations medlemmer i 1960 udbetalte arbejds løn.

Svaret på nærværende mæglingsforslag afgives lørdag den 13. maj 1961 kl. 13 under adresse: Forligsinstitutionen, Skt. Annæ Plads 5 A, København K.

Nærværende mæglingsforslag skal betragtes som én helhed for samtlige de overenskomstområder inden for gruppe VII, som er omfattet af mæglingsforslaget, jfr. § 12, stk. 1, i lovbekendtgørelse af 28. januar 1958 af lov om mægling i arbejdsstridigheder. Der skal derfor med hensyn til afstemningsresultaterne forholdes som angivet i bekendtgørelsens § 12, stk. 3, jfr. herved bekendtgørelsens § 11 om eventuel opsupplering af de afgivne stemmer ved den kompetente forsamling.

København, den 4. maj 1961.

Sigurd Wechselmann.